

כיבוש צור

העיר צור, הדרומית בערי החוף הלבנוניות, כ-20 ק"מ מגבול ישראל, הייתה היעד הראשון לכיבוש בציר החוף בדרך לביירות. העיר ומחנות הפליטים הסובבים אותה (רשידיה, אל-בץ ובורג' א-שמאלי) כללו כמה עשרות אלפי תושבים, ובהם נערכו כשני גדודי מחבלים פלסטיניים. עיקר כוחות המחבלים, כ-1,500 לוחמים, היו תחת פיקוד גדוד 'מוחמד יוסף א-נאג'ר'. כיבוש צור הוטל על אוגדה 91, וזו ייעדה למשימה את חטיבה 300 ואת חטיבה 847.

ב-6 ביוני, יום פתיחת המלחמה, החלו כוחות אוגדה 91 לנוע לעבר צור והגיעו אליה בשעה 14:00 לערך. כוחות החוד של האוגדה מחטיבה 211 עקפו את העיר והמשיכו צפונה אל גשר אל-קאסמייה, שעל נהר הליטני, וכבשו אותו בטרם הספיקו המחבלים לפוצץ אותו. במהלך התנועה צפונה הסתבך גדוד 450 מחטיבה 828 בלחימה במחנה הפליטים אל-בץ שממזרח לצור, ונדרש לחילוץ. כוח סמח"ט חטיבה 211, בפיקוד יחיעם ששון, יצא לחלץ אותו מהמארב ולשם כך הפעיל סיוע ארטילרי וסיוע מהאוויר. במהלך הלחימה במחנה הפליטים נהרגו ארבעה לוחמים, תשעה נפצעו, אחד מהם מת לאחר מכן מפצעיו ושלושה נעדרו, בהם מפקד גדוד 450. המג"ד ולוחם נוסף נשבו בידי המחבלים, ומפקד הגדוד הוצא להורג לאחר כמה ימים. חטיבה 211 עברה את צור והמשיכה בדרכה צפונה.

בתום היום הראשון למלחמה הייתה צור מכותרת בידי חטיבה 300 וכוחות מהחטיבות 828 ו-211. במהלך היום קיבלו החטיבות סיוע אווירי וארטילרי, שכלל הטלת כרוזים בעיר שקראו לכניעתה. טיהור העיר ומחנות הפליטים, שטרם הושלם, היה חשוב לאבטחת התנועה בציר החוף, ובפרט לתנועת כוחות נוספים, לאספקה ולחימוש.

בבוקר 7 ביוני התחילה חטיבת השריון במילואים 847 לנוע משטחי הכינוס לעבר צור. החטיבה, שכללה את גדוד השריון 294 ואת גדוד הצנחנים 9255 (מחטיבת המילואים 939), נערכה בעמדות לכיבוש צור ומחנה הפליטים א-רשידייה עד השעה 11:00. גדוד 9255 נערך עם פלוגת טנקים בעמדות לכיוון א-רשידייה, וגדוד 294 נערך עם פלוגת צנחנים לעבר צור. שני הגדודים החלו לירות לעבר יעדים בעיר ובמחנה הפליטים באמצעות טנקים וארטילריה, כהכנה לטיהור יסודי של בתי העיר.

טנקי מרכבה מחטיבה 211 וטנק שוט
סמוך לראס אל-עין, מדרום לצור

לחימת חטיבה 300
במרחב צור
10-6 ביוני 1982

מחנה פליטים שבריחה
הכח נכנס ב-070600
טוהר שוב ב-8/6

קופרוליט

צור

אל-ביץ
(מחנה פליטים)

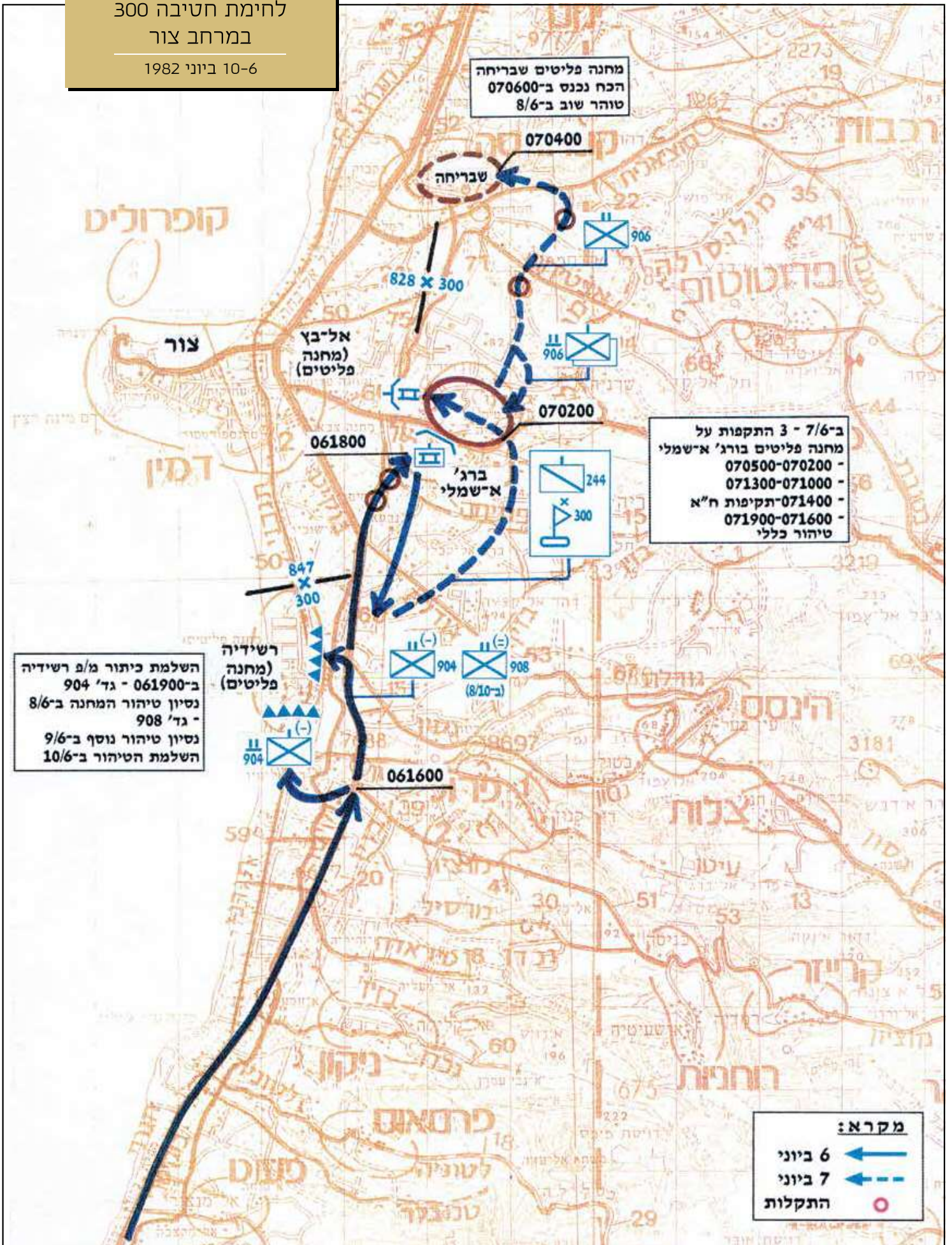
ברג'
א-שמלי

רשידיה
(מחנה פליטים)

השלמת כיתור מ/פ רשידיה
ב-061900 - גד' 904
נסיון טיהור המחנה ב-8/6
- גד' 908
נסיון טיהור נוסף ב-9/6
השלמת הטיהור ב-10/6

ב-7/6 - 3 התקפות על
מחנה פליטים בורג' א-שמלי
- 070500-070200
- 071300-071000
- 071400-תקיפות ח"א
- 071900-071600
טיהור כללי

מקרא:
← 6 ביוני
← 7 ביוני
○ התקלות

חפ"ק אוגדה 91 מדרום לצור במהלך כיבוש העיר

הירי המקדים עורר מהומה בעיר, ואזרחים רבים החלו לנופף בדגלים לבנים לעבר כוחות צה"ל. בעקבות הירי פנה נציג הצלב האדום אל כוחות צה"ל וביקש לעכב את כניסתם כדי למנוע פגיעה בתושבים ולפתוח במשא ומתן על כניעת העיר. צה"ל התנה את השהיית ההתקפה ביציאת האזרחים מבתי העיר לחוף הים. נציג הצלב האדום, הארכיבישוף של צור וחוקר שבויים מיחידה 504 שנלווה לכוחות צה"ל עברו ברחובות העיר וקראו לתושבים לצאת. בתוך זמן קצר התקבצו אלפים רבים מתושבי העיר בחוף הים, וההתקפה נדחתה. במהלך ההמתנה הוחזר לידי צה"ל חייל שנלקח בשבי יום קודם לכן במהלך קרב באזור מחנה הפליטים אל-ביץ.

כיבוש צור בידי חטיבה 939, מרשם קרב על גבי תצ"א

